

Левковська Л.В., д-р. екон. наук, професор

Мандзик В.М., д-р. екон. наук, с.н.с.

Рижова К.І., канд. екон. наук, с.н.с.

Інститут демографії та проблем якості життя НАН України

Сек'юритизація водогосподарських активів: інноваційний механізм залучення інвестицій у повоєнну відбудову

Для реалізації проектів розвитку водогосподарського комплексу необхідні фінансові ресурси. В умовах, що сформувалися в Україні, забезпечення належного рівня фінансової підтримки малоімовірне, що потребує нових підходів до цього процесу, які б дали змогу ефективно використовувати наявні ресурси із залученням інноваційних механізмів. Одним із найбільш перспективних таких механізмів є сек'юритизація. Особливістю сек'юритизації є фінансування (або рефінансування) активів шляхом їх перетворення у ліквідну форму за допомогою цінних паперів [1].

Сек'юритизація водогосподарських активів є складним фінансовим механізмом, який передбачає перетворення майбутніх грошових потоків, отриманих від використання водних ресурсів, на цінні папери, які можуть бути продані інвесторам. Впровадження механізмів сек'юритизації не тільки сприяє залученню додаткового капіталу для розвитку та модернізації водогосподарської інфраструктури, але й забезпечує розподіл фінансових ризиків між ширшим колом учасників ринку. Сек'юритизація дозволяє водогосподарським компаніям, які стикаються з високими капітальними витратами та потребують інвестицій для реалізації довгострокових проектів, підвищити свою ліквідність та оптимізувати фінансові баланси [2].

Зазвичай, механізм сек'юритизації водогосподарських активів розгортається в кілька основних етапів. Початковий етап передбачає ідентифікацію активів, які генерують регулярні та прогнозовані грошові потоки, наприклад, платежі за водопостачання та очищення води, права на водокористування або інші види послуг, пов'язаних із водними ресурсами. Наступний крок полягає у створенні спеціалізованої юридичної особи (Special Purpose Vehicle, SPV), яка виступає в якості власника цих активів і відокремлюється від основної діяльності компанії, що забезпечує захист активів від кредиторів і знижує ризик банкрутства.

Після передачі активів до SPV відбувається структурування цінних паперів. На цьому етапі визначається тип цінних паперів (наприклад, облігації або деривативи), їхній обсяг випуску, строк погашення, процентна ставка та інші ключові параметри. Цінні папери оцінюються рейтинговими агентствами, що допомагає інвесторам оцінити ризик і потенційний дохід від інвестицій.

На наступному етапі цінні папери пропонуються інвесторам. Інвесторами можуть бути як приватні, так і інституційні суб'єкти, залучені до фінансування водного сектора через придбання цінних паперів, що обіцяють стабільний дохід за рахунок майбутніх платежів за водні послуги. Зібрані кошти використовуються для реалізації проектів з розвитку та модернізації

водогосподарської інфраструктури, забезпечення сталого водопостачання та підвищення ефективності водокористування.

Таким чином сек'юритизація водогосподарських активів відкриває абсолютно нові перспективи для залучення необхідних інвестицій у цю галузь. Зокрема, дозволить акумулювати значні фінансові ресурси від різноманітних інвесторів, як вітчизняних, так і зарубіжних, для відновлення, модернізації та розбудови критично важливої водогосподарської інфраструктури в повоєнний період відбудови України. Крім того, зазначений процес сприятиме підвищенню ефективності управління водними ресурсами шляхом залучення професійних управителів активами, діяльність яких буде спрямована на максимізацію прибутковості та стійкості відповідних інвестиційних інструментів. Результатом такого підходу стане стимулювання впровадження інноваційних технологій та рішень у сфері водопостачання, водовідведення, зрошення, протипаводкового захисту та інших напрямків раціонального використання водних ресурсів.

Список використаних джерел:

1. Мехтієв Е. О. Еклектика базових понять та визначень сек'юритизації активів. *Економіка та держава*, 2017, № 6, с. 17-23; 2. Мандзик В.М. Капіталізація водних ресурсів: теорія і практика: монографія. К. :ПрофКнига, 2018. 287 с.

**Могіш О.М., здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії*
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»**

Агропромисловий комплекс як складова продовольчої безпеки

У зв'язку з поглибленням економічної кризи, яка ставить на межу виживання багато підприємств, що раніше вважалися успішними та стабільними, питання продовольчої безпеки стає надзвичайно актуальним.

Зростання агресивності як зовнішнього, так і внутрішнього середовища призводить до виникнення нових загроз і підсилює їх вплив на результативність підприємств. Попередження негативного впливу цього комплексу зовнішніх і внутрішніх загроз можливе шляхом ефективної реакції на них та створення умов для безпечного розвитку шляхом ефективного управління безпекою.

Агропромисловий сектор України представляє собою важливу частину економіки країни, формуючи єдину виробничо-економічну систему, яка включає в себе сільськогосподарські, промислові, науково-дослідні та освітні галузі, орієнтовані на виробництво, транспортування, зберігання, переробку та збут аграрної продукції. Цей комплекс відзначається унікальною структурою та складом, відрізняючись від інших міжгалузевих комплексів, і має вирішальне значення для соціально-економічного прогресу держави, якості

* Науковий керівник - Готра В.В., д-р екон. наук, професор.